

på det tidspunkt, da skiftet begæres, og der beregnes efter udkastet ikke ved skifte efter den længstlevende ægtefælles død arv efter førstafdøde til den længstlevende ægtefælle.

Retsinstittuttet „uskiftet bo med udarvinger“ bortfalder efter udkastet som følge af dets bestemmelse om, at den længstlevende ægtefælle, når førstafdøde ikke efterlader sig livsarvinger, er hans eneste arving. Reglen herom indeholder imidlertid den bestemmelse til fordel for den førstafdøde ægtefælles arvinger, at hvis den længstlevende ægtefælle dør uden at have indgået nyt ægteskab, uden at efterlade sig livsarvinger og uden at have oprettet modstående testamente, deles boet efter ham med halvdelen til hver ægtefælles arvinger. Dette gælder i modsætning til de eksisterende regler om uskiftet bo med udarvinger såvel fælleseje som særeje.

Efter udvalgets udkast opretholdes den gældende ordning, hvorefter livsarvinger og ægtefælle har tvangsarveret efter arveladeren. Udvalget har dog foreslået tvangsarven formindsket, når arveladeren efterlader sig livsarvinger, idet tvangsarven efter udkastet i alle tilfælde skal udgøre halvdelen af tvangsarvingernes legale arvelod.

Udvalget har endvidere ment, at der med forbillende i de svenske regler herom bør søges gennemført regler om „forlodsret“, d. v. s. en ret for arveladerens mindreårige børn til forlods af boet at udtage et efter forholdene afpasset beløb til sikring af underhold og uddannelse.

Efter udkastet opretholdes de gældende regler om aftaler vedrørende arv samt arveforskud, hvori mod arveforordningens regler om adgang for arveladeren til ensidigt at træffe bestemmelse om afkortning af børns eller børnebørns arv foreslås ophævet.

Reglerne om testamente er i udkastet mere udførlige end de gældende bestemmelser i arveforordningen af 21. maj 1845. Ved udformningen af udkastets regler herom er der i vid udstrækning taget hensyn til den fortolkning af arveforordningen, der har fundet sted gennem retspraksis, og forskellige tvivlsspørgsmål er blevet løst. Også inden for testamentsretten indeholder udkastet imidlertid på flere punkter ændringer i forhold til gældende ret. Således ophæves den sidste rest af den ældre konfirmationspraksis, som arveforordningen har bevaret, og for vidnetestamenter indføres den regel, at testamentavidnerne ikke ubetinget skal føres, for at testamentet skal bevare sin gyldighed, når der fremsættes indsigelser herimod.

Medens indsigelser mod testamente, som ikke er oprettet i overensstemmelse med de herom gældende formforskrifter, hidtil har skullet formuleres

på ganske bestemte måder, er det efter udkastet tilstrækkeligt, at manglerne ved oprettelsen påberåbes.

Ny er også reglen om, at testamenter der træffer bestemmelse om en anvendelse af midlerne, der åbenbart savner fornuftig mening, er ugyldige, og at et løfte om ikke at genkalde et testamente kun er gyldigt, når det foreligger i testamentsform.

Adgangen til at foreskrive båndlæggelse er foreslået noget begrænset, og der er om båndlæggelsens virkninger og måden, hvorpå den skal finde sted, i udkastet optaget nærmere regler, der i det store og hele er overensstemmende med gældende ret, som denne er fastslået gennem praksis.

Udvalgets udkast indeholder endvidere en bestemmelse om, at testamentariske bestemmelser om anvendelse af arven kan fraviges i visse tilfælde. Efter gældende praksis har justitsministeriet anset sig for beføjet til at tillade mindre ændringer i testamenter, når dette findes at være særligt påkrævet, og ingen interesser krænkes derved. En tilsvarende beføjelse er af ministerierne blevet udøvet med hensyn til de under disse hørende legater m. v. Udvalget har i overensstemmelse med arvelovskommissionens betænkning fra 1941 foreslået, at der gives justitsministeriet en almindelig adgang til, når hensynet til arvingens tarv taler derfor — navnlig hvis forholdene har forandret sig — at tillade sådanne afvigelser fra testamentets bestemmelser om arvens anvendelse, som ikke væsentligt fraviger testationens formål og karakter. Denne adgang består, hvad enten arvingen (legatøren) er en enkeltperson, en forening, et legat eller en stiftelse, og uanset om foreningen, legatet eller stiftelsen hører under et andet ministerium.

Endelig har udvalget foreslået, at der oprettes en særlig arvefond, som skal arve, når der ikke findes arvinger efter loven eller testamente, og hvis midler skal anvendes til fordel for blinde, døve og vanføre.

Det foreliggende lovforslag er i alt væsentligt i overensstemmelse med udvalgets udkast. Dog er den som § 10 i udkastet indeholdte bestemmelse om testamentarisk udelukkelse af adgangen til at hense i uskiftet bo ikke medtaget i forslaget, som heller ikke omfatter de i udkastets kapitel 14 foreslåede regler om oprettelse af en særlig arvefond. Endvidere er der i udkastets kapitel II om båndlæggelse ved testamente foretaget mindre ændringer i §§ 58 og 62. Om begrundelsen for de nævnte fravigelser af udvalgets udkast henvises til de nedenfor anførte bemærkninger. De rent redaktionelle ændringer, som er foretaget i enkelte af udkastets bestemmelser, omtales ikke i bemærkningerne.